

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 577/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Generali Poist'ovňa, a. s., Lamačská cesta 3/A, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s. r. o., Laurinská 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Timcsák, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 1/2016 zo 14. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Generali Poist'ovňa, a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Generali Poist'ovňa, a. s., Lamačská cesta 3/A, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 M Cdo 1/2016 zo 14. júna 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola ako žalovaná v 2. rade účastníčkou konania vedeného pred Okresným súdom Trnava (ďalej len „okresný súd“), v ktorom sa žalobca domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy z titulu škody spôsobenej dopravnou nehodou zavinenou žalovaným v 1. rade, následkom ktorej došlo k úmrtiu manželky žalobcu. Okresný súd vo veci meritórne rozhodol rozsudkom sp. zn. 13 C 126/2010 z 1. októbra 2014 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 12. novembra 2014 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) tak, že zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu nákladov v sume 307,47 € a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 40 000 €; vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom okrem iného namietala svoju pasívnu legitímáciu vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa na poskytnutie nemajetkovej ujmy nevzťahuje. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 24 Co 368/2015 z 1. júla 2015 rozsudok okresného súdu v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil, keď sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Proti rozsudku krajského súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na podnet sťažovateľky mimoriadne dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 243f ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol ako procesne neprípustné.

3. Sťažovateľka odvolávajúc sa na závery vyplývajúce zo spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu prijatého 20. októbra 2015 a publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 94/2015 (ďalej aj „spoločné stanovisko“), ako aj na závery citované v uznesení ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015 z 18. marca 2015 vo veci

zjednotenia odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu (ďalej aj „zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu“) zastáva názor, že najvyšší súd napadnutým uznesením „tým, že odmietol mimoriadne dovolanie z dôvodu, že sťažovateľ nepodal dovolanie, porušil čl. 6 ods. 1 Dohovoru ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy (právo na prístup sťažovateľa súdu), a to z dôvodu, že:

a) Najvyšší súd SR odmietol mimoriadne dovolanie bez toho, aby posudzoval či by dovolanie, ktoré sťažovateľ mal možnosť podľa jeho názoru podať, malo povahu účinného mimoriadneho opravného prostriedku (teda či by bolo prípustné),

b) dovolanie, ktoré mal sťažovateľ podľa názoru Najvyššieho súdu SR možnosť podať, nemalo povahu účinného mimoriadneho opravného prostriedku (keďže nebolo prípustné), a preto Najvyšší súd SR bol povinný podané mimoriadne dovolanie prejednať a rozhodnúť o ňom“.

4. Sťažovateľka zároveň poukázala na aktuálnu judikatúru ústavného súdu k problematike ústavnej súladnosti postupu najvyššieho súdu, v rámci ktorého najvyšší súd odmieta mimoriadne dovolanie z dôvodu nepodania dovolania proti rozhodnutiam, proti ktorým nebolo dovolanie prípustné. Podľa sťažovateľky senáty ústavného súdu III. ÚS a I. ÚS vo svojich rozhodnutiach takýto postup najvyššieho súdu akceptovali, pričom vôbec neprihliadali na to, či účastníkom konania nepodané dovolanie by bolo účinným prostriedkom nápravy, teda či by bolo prípustné. Preto podľa nej „*Ústavný súd SR... v senátoch I. ÚS a III ÚS absolútne nerešpektuje právnu vetu uvedenú PLz. ÚS 3/2015 dňa 18. 3. 2015, čo hrubo porušuje princípy právneho štátu*“.

Sťažovateľka tiež poukázala na „*rozdielny postup senátu I. ÚS v obdobných prípadoch*“ a v tejto súvislosti uviedla:

„... *senát I ÚS v rozhodnutí I. ÚS 117/2016 zo dňa 17. 2. 2016 akceptoval ako správny a ústavne súladný postup Najvyššieho súdu SR, ktorý odmieta mimoriadne dovolania podané generálnym prokurátorom Slovenskej republiky z iných než zmätočných dôvodov (§ 237 OSP) z dôvodu nepodania dovolania voči rozhodnutiam, voči ktorým nebolo dovolanie prípustné podľa § 238 a 239 OSP).*

... *dňa 29. 3. 2017 ten istý senát Ústavného súdu SR /I. ÚS/ vydal nález sp. zn. I. ÚS 379/2016, v ktorom naopak považoval za právne prípustný postup Najvyššieho*

súdu SR, ktorý na podklade mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora zrušil z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, voči ktorému účastník konania nepodal dovolanie.“

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 M Cdo 1/2016 zo 14. júna 2017, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

9. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu a jeho napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako procesne neprípustné z dôvodu, že sťažovateľka nevyužila dovolanie.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

12. Ústavný súd poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je

zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

13. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Judikatúra ústavného súdu zastáva stabilne názor, že mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Uvedený účel môže mimoriadne dovolanie splniť iba v prípade, ak sú splnené kritériá akceptovateľnosti jeho právnej úpravy; jedným z týchto kritérií je povinnosť vyčerpať iné dostupné právne prostriedky nápravy pochybení vytýkaných v mimoriadnom dovolaní. Rešpektovanie týchto kritérií je nevyhnutné z hľadiska princípov právneho štátu (čl. 1 ústavy), ako aj z hľadiska práva na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a práva na spravodlivý súdny proces v súlade s hodnotami zaručenými čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. PL. ÚS 57/99, II. ÚS 185/09, II. ÚS 280/2010).

15. Reštriktívne posudzovanie tohto mimoriadneho dovolania (bod 14) súvisí s princípom právneho štátu, a to s princípom právnej istoty, ktorého zákonným naplnením v civilnom procese je inštitút právoplatnosti súdnych rozhodnutí, teda ich záväznosti a nezmeniteľnosti. Rovnako súvisí s princípom rovnosti, keď intervenciou tretej osoby (generálneho prokurátora) sa prima facie narúša právna istota druhého účastníka spoliehajúceho sa na záväzné a nezmeniteľné súdne rozhodnutie.

16. Ústavný súd ďalej poznamenáva, že aj z početnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) možno vyvodit' kritický postoj ESLP k mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré závisia od úvahy príslušného orgánu verejnej moci, či dôjde k podaniu takéhoto mimoriadneho opravného prostriedku, alebo nie a následne k vyneseniu rozhodnutia, ktorým sa zruší právoplatné konečné rozhodnutie. V zmysle judikatúry ESLP je však prípustné zasiahnuť do nastolenej právnej istoty právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho súdu vtedy, ak v konaní došlo k zásadnej vade alebo závažnému excesu, ktorý je potrebné napraviť, ak sú tu mimoriadne okolnosti prípadu, pričom však podľa judikatúry ESLP za takúto vadu exces však nemožno považovať skutočnosť, že na predmet konania existujú dva rozličné názory, pretože právna istota v sebe zahŕňa požiadavku rešpektovania princípu *res iudicata*, ktorej prejavom je nezmeniteľnosť rozhodnutia. Uplatňovanie tohto princípu je zdôraznený zásadou, že žiadna zo strán nie je oprávnená žiadať o preskúmanie konečného a záväzného rozhodnutia len z toho dôvodu, aby dosiahla znovuo tvorenie prípadu a jeho nové skúmanie, pretože takéto mimoriadny opravný prostriedok by de facto mal charakter odvolania. Zrušené môžu byť iba na účely nápravy fundamentálnych chýb (pozri *Ryabykh proti Rusku* z 3. 12. 2003, sťažnosť č. 52854/99, bod 52). V tejto súvislosti tiež ESLP už judikoval, že nesúhlas s právnym posúdením prípadu odvolacím súdom nie je sám osebe mimoriadnou okolnosťou odôvodňujúcou zrušenie právoplatného rozhodnutia (pozri *Kot proti Rusku* z 18. 1. 2007, sťažnosť č. 20887/03, bod 29).

17. Judikatúra ústavného súdu i súdov všeobecných sa v otázke prípustnosti mimoriadneho dovolania podávaného generálnym prokurátorom plynutím času menila,

a to predovšetkým pod vplyvom judikatúry ESLP. Zmenu možno vyjadriť trendom reštriktívnejšieho prístupu súdnych orgánov k oprávneniu generálneho prokurátora podávať mimoriadne dovolanie. Okrem už uvedeného v bode 17 ESLP opakovane potvrdil, že pripúšťa určité zásahy do konečných súdnych rozhodnutí ako výnimku zo zásady právnej istoty a zo zásady res judicata, ak je takýto zásah odôvodnený potrebou nápravy extrémnej chyby. „...Mimoriadny prieskum sa nesmie uplatňovať ako zastreté odvolanie (appeal in disguise) a samotná možnosť existencie dvoch právnych názorov na predmet konania nie je dôvodom na opätovné posúdenie veci. Odkloniť sa od tohto princípu je možné iba tam, kde je to nevyhnutné z dôvodu okolností podstatného a závažného významu.“ (Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z 23. 7. 2009, bod 33). «... Dohovor zásadne umožňuje „znovuotvorenie“ právoplatne rozhodnutých konaní v prípade, ak vyjdú najavo nové skutočnosti. Akokoľvek, preskúmanie rozhodnutia by sa malo uplatniť za účelom nápravy hrubých (veľkých) pochybení súdu..., a nie iba ako inštitút predstavujúci vo svojej podstate odvolanie.» (Bulgakova proti Rusku, rozsudok z 18. 1. 2007, bod 34). Aj aktuálne rozhodnutia ESLP z 9. 6. 2015 vydané vo veciach proti Slovenskej republike (DRAFT-OVA, a. s., PSMA, s. r. o., a COMPCAR, s. r. o.) pripomínajú význam a obsah princípu rovnosti zbraní a princípu právnej istoty, s ktorými bezprostredne súvisí otázka záväznosti, nezrušiteľnosti a dôveryhodnosti právoplatných súdnych rozhodnutí, ktoré boli napadnuté z iniciatívy generálneho prokurátora vyjadrenej podaním mimoriadneho dovolania. Na viaceré tieto rozhodnutia ESLP poukazujú tiež napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu.

18. Ústavný súd 18. marca 2015 pod sp. zn. PLz. 3/2015 prijal zjednocujúce stanovisko, ktorého právna veta znie: „Rešpektujúc princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, zohľadňujúc princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako i výnimočnosť mimoriadneho dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku podávaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, je jeho prípustnosť v civilnom konaní akceptovateľná za podmienky vyčerpania všetkých zákonom dovolených riadnych, ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré mal účastník konania k dispozícii a ktoré mohol účinne využiť na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov.“

19. Následne aj najvyšší súd (jeho občianskoprávne a obchodnoprávne kolégia) prijal 20. októbra 2015 zovšeobecňujúce stanovisko: „Procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potenciálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť nevyužil, mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.“ Týmto stanoviskom sa revidovali prijaté závery vyjadrené v predchádzajúcom období (R 36/2008).

20. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie a argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia predovšetkým uviedol:

«... Podľa § 243e ods. 1 O. s. p. (účinného do 30. júna 2016) ak generálny prokurátor na základe podnetu strany, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O. s. p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie. Podľa § 243f ods. 1 O. s. p. mimoriadnym dovolaním bolo možné napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 O. s. p.).

... V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu pretrvávala nejednotnosť rozhodovania a výkladu ustanovení § 243e až § 243j O. s. p. v otázke procesnej prípustnosti mimoriadneho dovolania. Na spoločnom rokovaní občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 30. októbra 2015, bolo prijaté spoločné zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené

riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potenciálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť nevyužil, mimoriadne dovolanie treba „odmietnuť“.

... Predmetné stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 94/2015, vychádza z názoru, že postup účastníka občianskeho súdneho konania, ktorý mal v určitom prípade možnosť napadnúť rozhodnutia súdov odvolaním alebo dovolaním, uvedenú možnosť ale nevyužil, i keď tieto opravné prostriedky mali potenciál podstatne ovplyvniť rozhodnutie súdu, sa prieči všeobecne rešpektovanej zásade „nech si každý chráni svoje práva“. Táto zásada zdôrazňuje procesnú povinnosť účastníka vyvinúť vlastnú aktivitu a iniciatívu tak, aby sám svojimi procesnými úkonmi riadne, včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou sledoval ochranu svojich subjektívnych práv. Pokiaľ účastník konania zostane v naznačenom smere pasívny, je (neskoršia) aktivita generálneho prokurátora vyústiaca do podania mimoriadneho dovolania neprípustná a nemôže mať procesné dôsledky predpokladané v § 243e až § 243j O. s. p.

... V danom prípade generálny prokurátor napadol mimoriadnym dovolaním rozsudok Okresného súdu Trnava z 1. októbra 2014 č. k. 13 C 126/2010-267 vo výroku II., ktorým boli žalovaní 1/ a 2/ zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000 € a potvrdzujúcu časť výroku rozsudku Krajského súdu v Trnave z 1. júla 2015 sp. zn. 24 Co 368/2015 (ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II.)

... V danom prípade prebehlo štandardné dvojstupňové konanie, v ktorom mala žalovaná 2/ možnosť realizovať svoje procesné oprávnenia. Zo spisu nevyplýva, že by sama náležite chránila svoje práva a konala dostatočne predvídavo, starostlivo a obozretne. Žalovaná 2/ nepodala dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 1. júla 2015 sp. zn. 24 Co 368/2015.

... Vzhľadom na to, že v predmetnom konaní podnecovateľka mimoriadneho dovolania (žalovaná 2/) nevyužila dostupný opravný prostriedok (resp. sa možnosti podať dostupný opravný prostriedok sama zbavila), najvyšší súd dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je v danom prípade procesne neprípustné.

... So zreteľom na to najvyšší súd odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako procesne neprípustné (§ 464 CSP v spojení s § 447 písm. d CSP).»

21. Otázka posúdenia prípustnosti mimoriadneho dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd dospel k záveru o procesnej neprípustnosti mimoriadneho dovolania podaného v prospech sťažovateľky po tom, ako zistil, že sťažovateľka nepodala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, poukazujúc pritom na závery vyplývajúce zo spoločného stanoviska. Podľa názoru ústavného súdu uvedený výklad dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku aplikovaných najvyšším súdom v predmetnej veci nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo treba považovať mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora za neprípustné, a vysporiadal sa so skutkovou i právnou problematikou posudzovanej veci v potrebnom rozsahu, a preto ho ústavný súd považuje i z hľadiska ústavných aspektov za dostačujúci a ústavne relevantný.

22. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o údajne rozdielnom postupe senátu I. ÚS v obdobných prípadoch ústavný súd poukazuje na svoje nedávne rozhodnutia, v ktorých tiež dospel k záveru o ústavnej akceptovateľnosti postupu najvyššieho súdu v obdobných veciach (napr. I. ÚS 216/2016, I. ÚS 226/2016, I. ÚS 253/2016, I. ÚS 514/2016). Zároveň je potrebné uviesť, že vo veci sp. zn. I. ÚS 379/2016 bolo predmetom ústavného prieskumu zrušujúce rozhodnutie najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní, po posúdení ktorého ústavný súd dospel k záveru o jeho ústavnej súladnosti, keďže sťažnosťou napadnutým rozhodnutím najvyšší súd zrušil rozhodnutia súdov nižšieho stupňa z dôvodu názorového excesu, teda zjavného pochybenia (omylu) pri aplikácii hmotného práva, majúceho povahu tzv. základných vád, ktoré aj judikatúra ESLP akceptuje ako dôvod na zrušenie právoplatných rozhodnutí pre účely ich nápravy, a teda za dôvod na výnimočný odklon od princípu právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím, v prospech princípu

spravodlivej ochrany práv (porovnaj rozsudok ESLP z 9. 6. 2015 vo veci PSMA, s. r. o., proti Slovenskej republike, č. 42533/11, body 69 a 70).

23. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

24. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľky v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2017